

ارایه مدلی برای تبیین رابطه میان عوامل جامعه شناختی و روانشناختی با احساس امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: دانش آموزان چهارم‌محال و بختیاری)

حمیدرضا سعیدزاده^۱، حسن رضا رفیعی^۲، حجت الله مرادی پردنجانی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۵/۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۱۰/۱۲

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به این که امنیت حیاتی ترین نیاز جامعه بشری است و قوام و پایداری ساختارهای اجتماعی و فرهنگی هر جامعه ای در میزان امنیت و احساس امنیت افراد آن جامعه بستگی دارد، لذا تحقیق و مطالعه در خصوص آن از اهمیت زیادی برخوردار است. این مقاله درصدد است تا مدلی را جهت تبیین رابطه میان عوامل جامعه شناختی و روانشناختی مرتبط با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان ارایه دهد.

روش: طرح این تحقیق از نوع توصیفی بوده که با هدفی کاربردی و به روش همبستگی انجام گرفته است. برای اندازه گیری متغیرهای تحقیق نیز از یک پرسش نامه که بر اساس مطالعات نظری و تجربی تحقیق تدوین شده بود، استفاده شده است. جامعه تحقیق را کلیه دانش آموزان مقطع راهنمایی، متوسطه و پیش دانشگاهی استان چهارمحال و بختیاری تشکیل می دهد که از میان آن‌ها تعداد ۲۱۰ نفر به صورت تصادفی و از طریق روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند. داده های به دست آمده نیز با استفاده از روش های تحلیل همبستگی، تحلیل رگرسیون و تحلیل مسیر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها و نتایج: یافته های تحقیق نشان داد که رابطه معنی داری بین انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس، پیشگیری وضعی از جرم، حمایت پلیس از دانش آموزان و گرایش دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با احساس امنیت اجتماعی وجود دارد. در مدل تجربی تحلیل مسیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان نیز متغیرهای پذیرش شغل پلیس و پیشگیری وضعی از جرم بیشترین تاثیر و بعد از آن متغیرهای حمایت پلیس از دانش آموزان و انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس بهترین تبیین کننده احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان بوده اند.

واژه‌های کلیدی

رضایتمندی از پلیس، انگیزه مشارکت، پیشگیری وضعی از جرم، حمایت پلیس، پذیرش شغل پلیس، احساس تعلق، احساس امنیت اجتماعی، دانش آموزان، استان چهارمحال و بختیاری.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی ناجا(نویسنده مسئول)؛

hsaedzadeh@yahoo.com

استادیار مدیریت آموزشی دانشگاه علوم انتظامی امین

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد.

مقدمه

احساس امنیت پدیده‌ای چند بعدی است که صرفاً بر افراد تحمیل نمی‌شود بلکه اکثر افراد جامعه بر اساس نیازها، علایق، خواسته‌ها و توانمندی‌های شخصی و روانی خود در ایجاد و از بین بردن آن نقش اساسی دارند (بیات، ۱۳۸۸، ص ۳۲). نکته‌ای که بایستی به آن توجه شود نقش و اهمیت وجود احساس امنیت در بین افراد جامعه در بعد ذهنی در کنار وجود امنیت در بعد عینی است و به همین دلیل برخی از صاحب نظران احساس امنیت را مقدم بر وجود عینی امنیت معرفی می‌کنند (کرامتی، ۱۳۸۵، ص ۱۵۱). مازلو امنیت را شامل امنیت شخصی در برابر جرایم، امنیت مالی و شغلی، بهداشت و سالم بودن در برابر حوادث و ... قرار داده است (سام آرام، ۱۳۸۸، ص ۲۱). از نظر کارن هورنای نیز آن چه در تعیین شخصیت نقش اساسی دارد، نیاز به ایمنی است و منظور او از آن داشتن امنیت و رهایی از ترس است (گلزاری، ۱۳۸۵، ص ۸۵).

با توجه به این که امنیت حیاتی ترین نیاز جامعه بشری است و قوام و پایداری ساختارهای اجتماعی و فرهنگی هر جامعه‌ای در میزان امنیت و احساس امنیت افراد آن جامعه بستگی دارد، لذا تحقیق و مطالعه در خصوص آن از اهمیت زیادی برخوردار است. در این میان قشر دانش آموز به جهت خصوصیات روانشناختی که دارند، از اثرپذیرترین گروه‌های جامعه به شمار می‌آیند، چرا که طبق آمارهای موجود حدود ۲۰٪ از جمعیت کل کشور را دانش آموزان تشکیل می‌دهد (روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۸۹). قبل از آنکه اقدامی در جهت پیشگیری از افتادن دانش آموزان در دام معضلات و آسیب‌های اجتماعی صورت پذیرد باید میزان و عوامل موثر بر احساس امنیت و ناامنی آنان شناسایی تا مسئولین نیروی انتظامی و نظام آموزشی کشور بتوانند نسبت به رفع آن و نهایتاً ارتقای احساس امنیت اجتماعی آنان اقدامات لازم را انجام دهند.

از آنجایی که داشتن احساس امنیت از ملزومات اساسی توسعه پایدار و موزون کشور به شمار می‌رود، شناخت درست عوامل موثر بر آن از سوی نیروی انتظامی می‌تواند احساس

امنیتی پایدار را چه به لحاظ فردی و چه اجتماعی به وجود آورد (دفتر تحقیقات کاربردی فرماندهی انتظامی استان لرستان، ۱۳۸۹) و ارایه مدلی برای بررسی احساس امنیت اجتماعی که هدف تحقیق حاضر است در توسعه و گسترش نظریه امنیت اهمیت زیادی خواهد داشت.

در رابطه با احساس امنیت اجتماعی مطالعات زیادی در کشور صورت گرفته است که در آنها ضمن ارزیابی احساس امنیت افراد، تاثیر و نقش عوامل متعددی همچون: عوامل اجتماعی (نقش و توانمندی های پلیس، اعتماد اجتماعی، سرمایه اجتماعی، پایگاه اجتماعی، نظارت همگانی)؛ عوامل فرهنگی (رسانه ها، هویت قومی، تربیت دینی)؛ عوامل اقتصادی (پایگاه اقتصادی) و عوامل روانشناختی بر احساس امنیت مورد بررسی قرار داده اند. اما از آنجایی که احساس امنیت پدیده ای روانی- اجتماعی است، لازم است تا تاثیر عوامل دیگری را در تغییرات آن مورد توجه قرار داد، عواملی چون: رضایتمندی دانش آموزان از خدمات و عملکرد پلیس، انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس، پیشگیری دانش آموزان از جرم، حمایت پلیس از دانش آموزان، گرایش دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس و احساس تعلق آنان (مرادی پردنجانی، ۱۳۸۹، ص ۱۵۴).

ولی علی رغم اهمیت مساله تاکنون تحقیقی که رابطه عوامل مذکور را با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان مورد بررسی و تبیین قرار دهد، انجام نشده است، که در این مقاله سعی شده است تا رابطه میان عوامل فوق، با احساس امنیت اجتماعی را در قالب یک مدل تبیین گردد تا بتوان با بهره گیری از آن زمینه ارتقای امنیت اجتماعی را فراهم نمود.

چارچوب نظری تحقیق: برای تبیین نظری احساس امنیت در مقاله حاضر بر دو بعد فردی و اجتماعی احساس امنیت به عنوان دو روی سکه احساس امنیت توجه شده است. از این رو برای بعد اجتماعی احساس امنیت از نظریه های جامعه شناختی و برای بعد فردی آن از نظریه های روانشناختی استفاده شده است.

الف. نظریه های جامعه شناختی: در میان اندیشمندان حوزه جامعه شناختی برای تبیین احساس امنیت از نظریات گالبرایت، بوزان، بنتام و بیات استفاده شده است. در نظر گالبرایت احساس امنیت اجتماعی تحت تاثیر عواملی چون خواسته های شهروندی و کارآمدی نظام موجود و رضایتمندی افراد از کیفیت خدمات ارائه شده نظام قرار می گیرد (افتخاری، ۱۳۸۲، ص ۱۰۱). امنیت اجتماعی از نظر بوزان به حفظ مجموعه ویژگی هایی باز می گردد که بر مبنای آن افراد خودشان را به مثابه عضو یک گروه اجتماعی قلمداد می کنند، یا به بیان دیگر معطوف به جنبه هایی از زندگی فرد می شود که هویت گروهی او را سامان می دهد. بوزان احساس امنیت اجتماعی را با هویت تعریف کرده و به مساله مرکزی احساس تعلق افراد به گروه های اجتماعی تاکید ویژه دارد. از این منظر اشتراک اعضای یک گروه در حوزه باورها، احساسات و عواطف تشکیل دهنده هویت افراد در یک گروه است که احساس تعلق فرد به گروه را تقویت می کند (بیات، ۱۳۸۸، ص ۸۶). بنتام رفاه و تامین اجتماعی را از شاخص هایی می داند که کلیت و جامعیت زندگی اجتماعی بشر را در حال و آینده از حیث عینی و ذهنی در بر می گیرد و یکی از شاخص های آن حمایت اجتماعی است. بنتام حمایت اجتماعی را شامل پرداخت های انتقالی و طرفداری های مستقیم و غیر مستقیمی که به وسیله سازمان ها به افراد ارائه می شود تعریف می کند و معتقد است هر چه حمایت اجتماعی بیشتر و کارآمدتر باشد پیشگیری از آسیب ها و مقابله و درمان آنها بهبود می یابد و به تبع آن افراد احساس امنیت بیشتری خواهند داشت (ماهر، ۱۳۸۴، ص ۱۳۹). از دیدگاه بیات نیز یکی از مولفه ها و شاخص های عمده احساس امنیت پرهیز از شرایط و موقعیت های خطرناک مخاطره آمیز یا پیشگیری وضعی از جرم می باشد و منظور ایشان از آن پرهیز از وضعیت هایی است که فرد به دلیل قرار گرفتن در اجتماع خواه ناخواه در معرض آن قرار می گیرد، انجام این اقدامات پیشگیرانه از ارتکاب به جرم از مولفه ها و شاخص های مهمی است که بر احساس امنیت و احساس ناامنی افراد اثر می گذارد (بیات، ۱۳۸۸، ص ۲۹).

ب. نظریه های روان شناختی: در حوزه روانشناختی در مقاله حاضر از نظریه های فروم و کلندرمن بهره گرفته شده است. از نظر فروم بین احساس تعلق با احساس امنیت افراد رابطه ای بنیادین وجود دارد، از نظر ایشان اگر احساس تعلق کمتری وجود داشته باشد افراد احساس عدم بیگانگی و ناامنی خواهند کرد و هر چه افراد احساس تعلق بیشتری داشته باشند به همان اندازه احساس امنیت آنان بالاتر خواهد رفت (لاندرین، ۱۳۷۸، ص ۲۹۹). کلندرمن نیز نقش و کارکرد مشارکت را به عنوان یک فرایند اجتماعی انکارناپذیر می داند. از نظر ایشان گرایش افراد به مشارکت اجتماعی با احساس امنیت افراد ارتباط دارد. ایشان در مشارکت اجتماعی به انگیزه های اجتماعی اشاره دارد و انگیزه های اجتماعی را در قالب واکنش دیگران به عمل مشارکت می بیند که می تواند بر احساس ناامنی و یا امنیت افراد اثرگذار باشد (بیات، ۱۳۸۸، ص ۵۰).

پیشینه تحقیق: ضمن بررسی های به عمل آمده از منابع اطلاعاتی موجود در رابطه با موضوع، در می یابیم که تحقیقات زیادی به بررسی تاثیر عوامل مختلف اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و روانشناختی بر احساس امنیت اجتماعی پرداخته اند، اما به دلیل اینکه امکان معرفی هر یک از آنها وجود ندارد، در ادامه تنها به معرفی برخی از مهمترین پژوهش های انجام گرفته پیرامون احساس امنیت اجتماعی که چارچوب تجربی تحقیق حاضر نیز مبتنی بر آن می باشد، خواهیم پرداخت.

خانم جاسبانی در سال ۱۳۸۱ تحقیقی با عنوان "سنجش میزان احساس امنیت دانشجویان و عوامل موثر بر آن با تاکید بر پیامدهای احساس ناامنی" انجام داد. هدف این تحقیق سنجش میزان احساس امنیت دانشجویان و عوامل موثر بر احساس ناامنی و پیامدهای ناشی از ناامنی دانشجویان بر نظم اجتماعی بوده که به روش پیمایشی و به کمک ابزار پرسش نامه تخصصی و نمونه گیری اتفاقی از بین ۲۵۹ نفر از دانشجویان دانشگاه تهران انجام شد. نتایج تحقیق حکایت از آن داشت که احساس آزادی در میان دانشجویان رابطه مستقیمی با احساس امنیت آنان دارد و این امر باید از سوی مسئولین دانشگاه مورد توجه قرار گیرد.

علاوه بر این احساس ناامنی دانشجویان ناشی از عواملی چون کاهش رضایت از خدمات ارایه شده و کاهش احساس آزادی و وضعیت دشوار اقتصادی است (جاسبانی، ۱۳۸۱، ص ۱۱-۱۲).

ربیعی در سال ۱۳۸۳ تحقیقی با عنوان "بررسی عوامل موثر بر میزان احساس امنیت اجتماعی با تاکید بر سرمایه اجتماعی" انجام داد. مساله اصلی تحقیق ایشان بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی مردم و عوامل موثر بر آن می باشد. پژوهش از نوع میدانی و اطلاعات مورد نیاز نیز با استفاده از پرسش نامه از ۳۸۵ نفر از سرپرستان خانوارهای شهر تهران گردآوری گردید. نتایج حاصل از پژوهش ایشان نشان داد که وجود سرمایه اجتماعی و به ویژه مولفه مشارکت اجتماعی می تواند در مواقع بحرانی حامی افراد باشد و میزان احساس امنیت اجتماعی افراد را افزایش دهد (ربیعی، ۱۳۸۳، ص ۹-۸).

اسماعیلی در سال ۱۳۸۶ تحقیقی با عنوان "بررسی میزان احساس امنیت شهروندان شهر مشهد و عوامل موثر بر آن" به روش پیمایشی انجام داد. جامعه آماری پژوهش آنان را شهروندان بالای ۱۵ سال مناطق ۱۲ گانه شهر مشهد تشکیل می داد که از میان آنها تعداد ۳۶۰ نفر به صورت خوشه ای چند مرحله ای انتخاب و اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسش نامه ای گردآوری شد. در بررسی عوامل موثر در تحلیل رگرسیون چند متغیری، مهمترین عوامل به ترتیب اهمیت عبارت بودند از: استفاده از وسایل ارتباط جمعی، طراحی شهری، تصور فرد از خود و حمایت اجتماعی (اسماعیلی، ۱۳۸۹، ص ۵-۶).

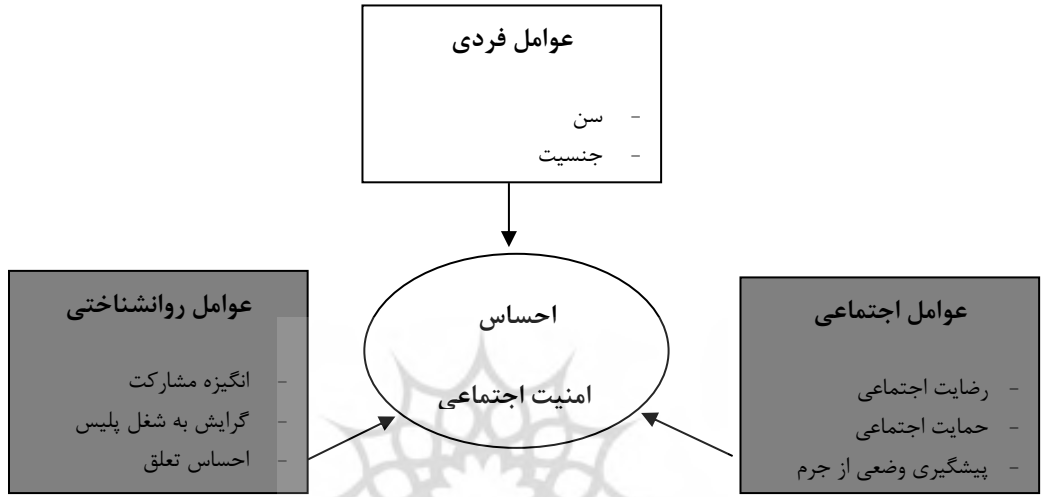
خدامرادی در سال ۱۳۸۷ تحقیقی با عنوان "عوامل موثر بر احساس امنیت شهروندان تهران" انجام داد. نمونه تحقیقی ایشان را تعداد ۱۳۱۷ نفر از شهروندان ۱۵ تا ۶۰ ساله تهران تشکیل می داد که از طریق مونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شده بودند. نتایج تحقیق نشان داد که رضایت از عملکرد و خدمات نیروی انتظامی، تحصیلات، احساس کنترل و داشتن انگیزه مشارکت با نیروی انتظامی از عوامل موثر در احساس امنیت شهروندان می باشند (خدامرادی، ۱۳۸۷، ص ۹-۱۰).

بیات در سال ۱۳۸۸ تحقیقی با عنوان "بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت شهروندان تهرانی (با تاکید بر نقش رسانه های جمعی در بروز جرایم)" به روش پیمایشی انجام داد. جامعه آماری پژوهش را شهروندان بالای ۱۸ سال ساکن شهر تهران تشکیل می داد که از میان آنها تعداد ۷۸۸ نفر از طریق فرمول کوکران به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. نتایج نشان داد که عملکرد پلیس در احساس ناامنی شهروندان تاثیر دارد. علاوه بر این عواملی چون تامین اجتماعی، مطالبات اجتماعی، پیشگیری از شرایط و موقعیت خطرناک و مخاطره آمیز (پیشگیری وضعی از جرم)، احساس تعلق محله ای و ویژگی های شخصیتی از عوامل موثر در احساس امنیت اجتماعی شهروندان می باشد (بیات، ۱۳۸۸، ص ۵۶-۳۱).

باباخانی نیز در سال ۱۳۸۹ تحقیقی با عنوان "بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت با تاکید بر نقش پلیس" به روش پیمایشی انجام داد. نمونه تحقیقی ایشان را تعداد ۳۱۹ نفر از افراد عادی بالای ۱۶ سال ساکن ۲۴ محله شهر تهران تشکیل می داد. نهایتاً نتیجه گیری نمود که دو عامل احساس آنومی و سرمایه اجتماعی تاثیرگذارترین عوامل بر احساس امنیت می باشد. در این بین نگرش به شغل پلیس هرچند به طور مستقیم تاثیر چندانی بر میزان احساس امنیت شهروندان تهرانی نداشته است، اما به صورت غیر مستقیم از طریق همبستگی با احساس آنومی می تواند نقش بسیار موثری در ارتقای احساس امنیت شهروندان ایفا نماید (باباخانی، ۱۳۸۹، ص ۱۸۳).

با بررسی دیدگاه های نظری و تحقیقات انجام گرفته پیرامون موضوع تحقیق می توان دریافت که بر احساس امنیت افراد عوامل متعددی می تواند موثر باشد که در این مقاله قصد داریم تا مدلی برای تبیین رابطه میان دو دسته از عوامل اجتماعی (رضایت‌مندی از پلیس، پیشگیری وضعی از جرم و حمایت پلیس) و عوامل روانشناختی (انگیزه مشارکت با نیروی انتظامی و گرایش به پذیرش شغل پلیس) و احساس تعلق با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان ارائه دهیم.

مدل مفهومی تحقیق: با توجه به چارچوب نظری ارایه شده و تحقیقات انجام گرفته در رابطه با موضوع در این مقاله تحقیقی از مدل مفهومی زیر جهت تبیین احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان استفاده شده است.

نمودار ۱: مدل مفهومی تحقیق

فرضیات تحقیق: با توجه به مدل مفهومی بالا در این تحقیق فرضیات زیر مورد آزمون قرار می گیرند:

۱. بین رضایتمندی دانش آموزان از خدمات و عملکرد پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.
۲. بین انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.
۳. بین انجام اقدامات پیشگیرانه از جرم با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد.

۴. بین حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

۵. بین تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

۶. بین احساس تعلق دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

روش

با توجه به اینکه تحقیق حاضر به توسعه دانش موجود در خصوص احساس امنیت می پردازد از نوع کاربردی^۱ است و با توجه به اینکه هدف آن ارایه مدلی برای تبیین رابطه میان عوامل مختلف اجتماعی و روانشناختی با احساس امنیت اجتماعی می باشد و به مسئولین نیروی انتظامی در ارتقای احساس امنیت دانش آموزان که قشر عظیمی را تشکیل می دهد، کمک می نماید در زمره تحقیقات توصیفی^۲ به حساب می آید و از آنجائی که به تحلیل وضعیت موجود در خصوص عوامل موثر بر احساس امنیت و تبیین رابطه میان عوامل مذکور با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان در مقطع زمانی حاضر و به صورتی واقعی می پردازد از نوع همبستگی^۳ است.

جامعه آماری تحقیق را دانش آموزان مقطع راهنمایی، متوسطه و پیش دانشگاهی استان چهارمحال و بختیاری تشکیل می دهد و به منظور گردآوری داده های مورد نیاز درباره افراد جامعه از روش نمونه گیری چند مرحله ای^۴ استفاده شده است. دلیل استفاده از این

۱. Applied Research

۲. Descriptive Research

۳. Correlation Research

۴. Multistage Sampling

روش این بود که در این روش، احتیاجی به تهیه چارچوب نمونه گیری نبود، ابتدا جامعه تحقیق (جامعه دانش آموزی استان) را به چند جامعه فرعی (شهری و روستایی) تقسیم و تعداد معینی از نمونه ها را به طور تصادفی انتخاب نمودیم، جوامع فرعی انتخاب شده را مجدداً به جوامع فرعی دیگر تقسیم و بار دیگر تعداد معینی از آنها را به صورت تصادفی انتخاب نمودیم، این روند را چندین بار تکرار نمودیم تا در نهایت تعداد مورد نظری از نمونه ها را به طور تصادفی انتخاب نمودیم. برای تعیین حجم نمونه نیز از آماره مجذور کای گرجسی و مورگان استفاده شده است، با انجام محاسبات مربوطه حجم نمونه مورد نیاز برابر ۲۱۰ نفر به دست آمد.

برای گردآوری داده های مورد نیاز در این تحقیق علاوه بر اطلاعات کتابخانه ای که به منظور دست یابی به پیشینه تحقیق و مباحث نظری انجام گرفت، در مرحله میدانی به منظور گردآوری داده های مورد نیاز از یک پرسش نامه محقق ساخته استفاده شده است. بخش های مختلف این پرسش نامه به شرح زیر می باشد: ۱. راهنمای تکمیل پرسش نامه: در این قسمت در مورد نحوه پاسخ گوئی به سوالات، اهداف، ضرورت انجام تحقیق، شیوه پاسخ دهی به سوالات و محرمانه بودن داده ها برای نمونه ها توضیحاتی داده شد. ۲. مشخصات جمعیت شناختی: در این قسمت با توجه به اینکه نمونه های مورد بحث دانش آموزان بود از آنان سوالاتی در خصوص (سن، مقطع تحصیلی، محل سکونت، وضعیت شغلی والدین) پرسیده شده بود. ۳. سوالات اصلی پرسش نامه که بر اساس مقیاس نگرش سنج لیکرت^۱، که از رایج ترین مقیاس های اندازه گیری نگرش می باشد، تنظیم شده بودند. سوالات پرسش نامه با توجه به هدف پژوهش (تبیین احساس امنیت اجتماعی) تدوین شده بودند و نمونه ها می بایست با توجه به مقیاس نگرش سنج ۵ درجه ای گرایش خود را تعیین می کردند. برای تدوین پرسش نامه و اینکه آیا از روایی^۲ کافی برخوردار است، یا نه؟ با نظر

۱. Likert Scale

۲. Validity

خواهی از متخصصان مربوطه روایی محتوایی پرسش نامه مورد تأیید قرار گرفت. برای محاسبه پایایی^۱ پرسش نامه، از روش آلفای کرونباخ^۲ که یکی از روش های محاسبه پایایی و تعیین هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری است، استفاده شد. به همین منظور پرسش نامه اولیه بر روی ۶۰ نفر از دانش آموزان استان اجرا و پایایی آلفای کرونباخ برای آنها محاسبه گردید. ضریب به دست آمده برای پرسش نامه تحقیق برابر ۰/۷۱ شده، که ضریب بالایی به حساب می آید.

یافته ها

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده ها و استنتاج از آنها در مرحله اول از شاخص های فراوانی و درصد و در مرحله دوم و برای آزمون فرضیات تحقیق از تحلیل رگرسیون چندگانه^۳ و تحلیل مسیر^۴ استفاده شده است. در رگرسیون چندگانه مقادیر یک متغیر ملاک از روی مقادیر دو یا چند متغیر دیگر برآورد شد. تحلیل مسیر نیز که گسترش روش های رگرسیون و در حقیقت کاربرد رگرسیون چندگانه در ارتباط با تدوین مدل های علی است و در به دست دادن برآوردهای کمی روابط علی بین مجموعه ای از متغیرها مورد استفاده قرار گرفت (هومن، ۱۳۸۴). لازم به ذکر است که در این پژوهش تمامی محاسبات و تجزیه تحلیل های آماری با استفاده از نرم افزار آماری SPSS انجام شد. در ادامه یافته های تحقیقی در دو بخش توصیفی و استنباطی ارایه شده است.

آمار توصیفی: جدول ۱ شاخص های توصیفی متغیرهای جمعیت شناختی پاسخ گویان را نشان می دهد. همان گونه که نتایج نشان می دهد:

۱. Reliability
۲. Cronbach Coefficient Alpha
۳. Multiple Regression
۴. Path Analysis

- از بین ۲۱۰ نفر نمونه تحقیق، تعداد ۱۳۹ نفر یعنی معادل ۶۶/۹ درصد از دانش آموزان دارای سنین ۱۵-۱۲ سال و تعداد ۷۱ نفر یعنی معادل ۳۳/۸۰ درصد دارای سنین ۱۹-۱۶ سال هستند. ضمناً یافته ها نشان داد که میانگین سنی نمونه های تحقیق برابر ۱۴/۹۸ می باشد.
- از بین ۲۱۰ نفر نمونه تحقیق، تعداد ۹۰ نفر یعنی معادل ۴۲/۴۵ درصد از مقطع راهنمایی و تعداد ۱۲۰ نفر یعنی معادل ۵۷/۵۴ درصد از مقطع متوسطه بودند.
- از بین ۲۱۰ نفر نمونه تحقیق، تعداد ۹۶ نفر یعنی معادل ۴۵/۷ درصد در روستاها و تعداد ۱۱۴ نفر یعنی معادل ۵۴/۳ درصد در شهر های استان ساکن هستند.
- از بین ۲۱۰ نفر نمونه تحقیق، پدران تعداد ۱۶۹ نفر یعنی معادل ۸۰/۵ درصد دارای مشاغل آزاد و پدران تعداد ۴۱ نفر که معادل ۱۹/۵ درصد می باشند، دارای مشاغل دولتی بوده اند.
- از بین ۲۱۰ نفر نمونه تحقیق، مادران تعداد ۱۸۲ نفر یعنی معادل ۸۶/۷ درصد از نمونه ها خانه دار و مادران تعداد ۲۸ نفر که معادل ۱۳/۳ درصد بودند دارای شغل بوده اند.

جدول ۱: فراوانی و درصد متغیرهای جمعیت شناختی نمونه های مورد مطالعه

درصد	فراوانی	متغیرها	
۶۶/۱۹	۱۳۹	۱۲° ۱۵	گروه سنی
۳۳/۸۰	۷۱	۱۶-۱۹	
۴۲/۴۵	۹۰	راهنمایی	مقطع تحصیلی
۵۷/۵۴	۱۲۰	متوسطه و پیش دانشگاهی	
۴۵/۷	۹۶	روستا	محل سکونت
۵۴/۳	۱۱۴	شهر	
۸۰/۵	۱۶۹	مشاغل آزاد	وضعیت شغلی پدر
۱۹/۵	۴۱	مشاغل دولتی	
۸۶/۷	۱۸۲	خانه دار	وضعیت شغلی مادر
۱۳/۳	۲۸	شاغل (دولتی و آزاد)	

تحلیل توصیفی سوالات پرسش نامه تحقیق: در زیر فراوانی و درصد پاسخ نمونه های مورد مطالعه به هر یک از سوالات پرسش نامه آمده است، همان گونه که نتایج نشان داده است:

- تعداد ۱۲۹ نفر از دانش آموزان استان که معادل ۶۲ درصد از نمونه های تحقیق می باشند اعلام داشته اند که رضایت خیلی زیادی از خدمات و عملکرد پلیس دارند و تنها تعداد ۲۳ نفر از آنها رضایت کمی از خدمات و عملکرد نیروی انتظامی داشته اند. ضمناً یافته ها نشان داده که بیشتر نمونه های مورد مطالعه از خدمات و عملکرد نیروی انتظامی استان چهارمحال و بختیاری رضایتمندی زیادی دارند.

- تعداد ۱۸۳ نفر از دانش آموزان مورد مطالعه که معادل ۸۷/۶ درصد از کل نمونه های تحقیق می باشند دارای انگیزه مشارکتی بالایی با نیروی انتظامی استان می باشند و تنها تعداد ۲۷ نفر از نمونه ها از انگیزه مشارکتی کمی با نیروی پلیس برخوردار هستند. ضمناً یافته ها نشان داده که بیشتر نمونه ها از انگیزه بالایی جهت مشارکت با پلیس برخوردار هستند.

- تعداد ۱۵۸ نفر از نمونه های مورد مطالعه که معادل ۷۵/۲ درصد از دانش آموزان را تشکیل می دهد، اعلام داشته اند که در طول روز از وسایلی که موجبات ارتکاب به جرم را افزایش می دهد اصلاً استفاده ای ندارند. علاوه بر این تعداد ۱۱۳ نفر از نمونه های تحقیق که معادل ۵۳/۸ درصد از نمونه های مورد مطالعه را تشکیل می دهند اعلام کرده اند که در حد زیادی اقدامات پیشگیرانه ای در جهت جلوگیری از ارتکاب به اعمال مجرمانه اتخاذ می کنند.

- تعداد ۱۲۱ نفر از نمونه های مورد مطالعه که معادل ۵۷/۸۵ درصد از کل نمونه ها را تشکیل می دهند معتقدند که نیروی انتظامی استان از آنها حمایت زیادی در مقابل تهدیدات اجتماعی می نماید و تنها تعداد ۲۱ نفر از دانش آموزان میزان حمایت نیروی انتظامی استان از دانش آموزان را در حد کم و خیلی کمی ارزیابی کرده اند. ضمناً یافته ها

نشان داده که بیشتر نمونه های تحقیقی میزان حمایت نیروی انتظامی استان از دانش آموزان را در حد زیاد و خیلی زیادی ارزیابی کرده اند.

- تعداد ۹۴ نفر از نمونه های تحقیق که معادل ۴۳/۷۵ درصد از مورد مطالعه را تشکیل می دهند تمایل زیادی به پذیرش شغل پلیس در آینده نشان داده اند و حال آنکه ۷۷ نفر از آنان میزان پذیرش شغل پلیسی را در آینده در حد متوسط و تنها تعداد ۳۹ نفر از آنها تمایل کم و خیلی کمی برای پذیرش شغل پلیس در آینده ابراز نموده اند. ضمناً یافته ها نشان داده که بیشتر نمونه های تحقیقی تمایل متوسط و زیادی به پذیرش مشاغل پلیسی در آینده دارند.

- تعداد ۱۰۷ نفر از دانش آموزان که معادل ۵۱ درصد از نمونه ها را تشکیل می دهد احساس تعلق زیادی به محل سکونت خود نشان داده اند و تنها تعداد ۳۲ نفر از آنها احساس تعلق کمی به محل سکونت نشان داده اند. ضمناً یافته ها نشان داده که بیشتر نمونه های تحقیق احساس تعلق زیاد و خیلی زیادی به محل سکونت خود دارند.

- تعداد ۱۰۲ نفر از دانش آموزان استان که معادل ۴۹ درصد از نمونه های تحقیق را تشکیل می دهند احساس امنیت اجتماعی زیاد و خیلی زیادی دارند و تنها تعداد ۴۵ نفر از آنان که معادل ۲۱ درصد را تشکیل می دهد احساس امنیت اجتماعی کمی دارند. ضمناً یافته ها نشان داده که بیشتر دانش آموزان استان احساس امنیت اجتماعی متوسط و زیادی دارند.

آمار استنباطی: در این بخش ابتدا فرضیات اصلی تحقیق مورد تحلیل و آزمون قرار گرفته و در ادامه نتایج تحلیل رگرسیونی اثر متغیرهای پیش بین بر احساس امنیت اجتماعی و نهایتاً مدل تجربی تحلیل مسیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان ارایه شده است.

آزمون فرضیه اول: بین رضایتمندی دانش آموزان از خدمات و عملکرد پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

در آزمون این فرضیه سعی شده است تا رابطه و نقش عامل رضایتمندی دانش آموزان از خدمات و عملکرد نیروی انتظامی استان با احساس امنیت اجتماعی آنان مورد آزمون قرار

گیرد. همان گونه که نتایج جدول ۲ نشان می دهد بین متغیر رضایتمندی از خدمات و عملکرد پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود ندارد. ضریب همبستگی و سطح معنی داری به دست آمده نشان دهنده رابطه ای غیر معنی دار میان دو متغیر رضایتمندی از خدمات و عملکرد نیروی انتظامی با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان در سطح ۰/۱ و ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق پذیرفته نمی شود و می توان نتیجه گیری نمود که بین رضایتمندی دانش آموزان از خدمات و عملکرد نیروی انتظامی استان رابطه ای با احساس امنیت اجتماعی آنان ندارد.

جدول ۲: رابطه بین رضایت از پلیس با احساس امنیت اجتماعی

معنی داری	ضریب همبستگی	تعداد
۰/۰۶۱	۰/۱۴	۲۱۰
همبستگی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ یک دامنه معنی دار است.		

آزمون فرضیه دوم: بین انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

در آزمون این فرضیه سعی شده است تا رابطه و نقش عامل انگیزه مشارکتی دانش آموزان با پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان مورد آزمون قرار گیرد. همان گونه که نتایج جدول ۳ نشان می دهد بین متغیر انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس با متغیر احساس امنیت اجتماعی رابطه معنی داری وجود دارد. ضریب همبستگی و سطح معنی داری به دست آمده نشان دهنده رابطه ای معنی دار میان دو متغیر انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق پذیرفته می شود و می توان نتیجه گیری نمود هر اندازه دانش آموزان انگیزه مشارکتی بیشتری با پلیس داشته باشند به همان میزان نیز آنان احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهند داشت.

جدول ۳: رابطه بین انگیزه مشارکت با پلیس با احساس امنیت اجتماعی

معنی داری	ضریب همبستگی	تعداد
/۰۰۰	/۴۱۷	۲۱۰
همبستگی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ یک دامنه معنی دار است.		

آزمون فرضیه سوم: بین انجام اقدامات پیشگیرانه از جرم با احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد.

در آزمون این فرضیه سعی شده است تا رابطه و نقش عامل میزان پیشگیری وضعی از جرم توسط دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی آنان مورد آزمون قرار گیرد. همان گونه که نتایج جدول ۴ نشان می دهد بین متغیر میزان پیشگیری وضعی از جرم با متغیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد. ضریب همبستگی و سطح معنی داری به دست آمده نشان دهنده رابطه ای معنی دار میان دو متغیر میزان پیشگیری وضعی از جرم با احساس امنیت اجتماعی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق پذیرفته می شود و می توان نتیجه گیری نمود هر اندازه دانش آموزان اقدامات پیشگیرانه ای در جهت جلوگیری از ارتکاب به جرم اتخاذ نمایند به همان میزان نیز آنان احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهند داشت.

جدول ۴: رابطه بین میزان پیشگیری وضعی از جرم با احساس امنیت اجتماعی

معنی داری	ضریب همبستگی	تعداد
/۰۰۰	/۳۱۴	۲۱۰
همبستگی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ یک دامنه معنی دار است.		

آزمون فرضیه چهارم: بین حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

در آزمون این فرضیه سعی شده است تا رابطه و نقش عامل میزان حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی آنان مورد آزمون قرار گیرد. همان گونه که نتایج

جدول ۵ نشان می دهد بین متغیر میزان حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان با متغیر احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد. ضریب همبستگی و سطح معنی داری به دست آمده نشان دهنده رابطه ای معنی دار میان دو متغیر میزان حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق پذیرفته می شود و می توان نتیجه گیری نمود هر اندازه میزان حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان استان بیشتر باشد به همان میزان نیز دانش آموزان احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهند داشت.

جدول ۵: رابطه بین میزان حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی

معنی داری	ضریب همبستگی	تعداد
۰/۰۰۰	۰/۳۳۵	۲۱۰
همبستگی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ یک دامنه معنی دار است.		

آزمون فرضیه پنجم: بین تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

در آزمون این فرضیه سعی شده است تا رابطه و نقش عامل میزان تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با متغیر احساس امنیت اجتماعی آنان مورد آزمون قرار گیرد. همان گونه که نتایج جدول ۶ نشان می دهد بین متغیر میزان تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد. ضریب همبستگی و سطح معنی داری به دست آمده نشان دهنده رابطه ای معنی دار میان دو متغیر میزان تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با احساس امنیت اجتماعی آنان در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق پذیرفته می شود و می توان نتیجه گیری نمود هر اندازه میزان تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس بیشتر باشد به همان میزان نیز آنان احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهند داشت.

جدول ۶: رابطه بین میزان تمایل دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس با احساس امنیت اجتماعی

معنی داری	ضریب همبستگی	تعداد
/۰۰۰	/۴۳۹	۲۱۰
همبستگی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ یک دامنه معنی دار است.		

آزمون فرضیه ششم: بین احساس تعلق دانش آموزان با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

در آزمون این فرضیه سعی شده است تا رابطه و نقش عامل میزان احساس تعلق دانش آموزان به محل سکونت خود با احساس امنیت اجتماعی آنان مورد آزمون قرار گیرد. همان گونه که نتایج جدول ۷ نشان می دهد بین متغیر میزان احساس تعلق دانش آموزان به محل سکونت خود با احساس امنیت اجتماعی آنان رابطه معنی داری وجود ندارد. ضریب همبستگی و سطح معنی داری به دست آمده نشان دهنده رابطه ای غیر معنی دار میان دو متغیر احساس تعلق دانش آموزان به محل سکونت خود با احساس امنیت اجتماعی آنان در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق پذیرفته نمی شود و می توان نتیجه گیری نمود احساس تعلق دانش آموزان به محل سکونت خود رابطه معنی داری با احساس امنیت اجتماعی آنان ندارد.

جدول ۷: رابطه بین احساس تعلق دانش آموزان به محل سکونت با احساس امنیت اجتماعی

معنی داری	ضریب همبستگی	تعداد
/۰۵۶	/۱۵	۲۱۰
همبستگی در سطح ۰/۰۱ و ۰/۰۵ یک دامنه معنی دار است.		

جدول ۸ نیز ماتریس همبستگی میان متغیرهای رضایتمندی از پلیس، انگیزه مشارکت با پلیس، پیشگیری وضعی از جرم، حمایت پلیس از دانش آموزان، پذیرش شغل پلیس و احساس تعلق با متغیر احساس امنیت اجتماعی را نشان می دهد.

جدول ۸: ماتریس همبستگی بین متغیرها

-		رضایت از پلیس	انگیزه مشارکت	پیشگیری از جرم	حمایت پلیس	پذیرش شغل	احساس تعلق
رضایت از پلیس	Pearson Correlation	۱	.۳۰۲**	-.۰۴۸	.۲۸۱**	.۲۹۵**	.۲۰۸**
	Sig. (۱-tailed)		.۰۰۰	.۲۴۵	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۱
انگیزه مشارکت	Pearson Correlation	.۳۰۲**	۱	.۲۰۳**	.۴۷۲**	.۳۵۶**	.۳۳۰**
	Sig. (۱-tailed)	.۰۰۰		.۰۰۲	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰
پیشگیری از جرم	Pearson Correlation	-.۰۴۸	.۲۰۳**	۱	-.۰۲۳	.۰۶۵	-.۱۱۴*
	Sig. (۱-tailed)	.۲۴۵	.۰۰۲		.۳۶۹	.۱۷۳	.۰۴۹
حمایت پلیس	Pearson Correlation	.۲۸۱**	.۴۷۲**	-.۰۲۳	۱	.۲۸۲**	.۳۵۷**
	Sig. (۱-tailed)	.۰۰۰	.۰۰۰	.۳۶۹		.۰۰۰	.۰۰۰
پذیرش شغل	Pearson Correlation	.۲۹۵**	.۳۵۶**	.۰۶۵	.۲۸۲**	۱	.۲۶۶**
	Sig. (۱-tailed)	.۰۰۰	.۰۰۰	.۱۷۳	.۰۰۰		.۰۰۰
احساس تعلق	Pearson Correlation	.۲۰۸**	.۳۳۰**	-.۱۱۴*	.۳۵۷**	.۲۶۶**	۱
	Sig. (۱-tailed)	.۰۰۱	.۰۰۰	.۰۴۹	.۰۰۰	.۰۰۰	

همان گونه که جدول نشان می دهد رابطه بین متغیرهای رضایتمندی دانش آموزان از پلیس، حمایت پلیس از دانش آموزان و گرایش دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس معنی دار شده اند و تنها رابطه بین متغیر پیشگیری وضعی از جرم با متغیرهای دیگر معنی دار نشده است.

تحلیل رگرسیون اثر متغیرهای پیش بین بر احساس امنیت اجتماعی

در جداول ۹ تا ۱۱ خلاصه نتایج تحلیل رگرسیونی اثر متغیرهای مستقل بر احساس امنیت اجتماعی آمده است. در جدول ۹ مقدار ضریب تعیین ($R^2 = ۰.۵۶۴$) نشان می دهد که ۵۶/۴ درصد از تغییرات مربوط به احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان با این متغیرهای انگیزه مشارکت دانش آموزان با پلیس، پیشگیری وضعی از جرم، حمایت پلیس از دانش آموزان و گرایش به پذیرش شغل پلیس توضیح داده می شود و بقیه تغییرات مربوط به احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان با متغیرهای خارج از این تحقیق توضیح داده می شوند.

جدول ۹: ضریب تعیین متغیرها

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
۱	.۷۵۱	.۵۶۴	.۵۱۴	۴,۱۲۶۲۶	۲,۰۴۱

در جدول ۱۰ همان گونه که ملاحظه می شود F به دست آمده تا هزارم معنی دار است این مطلب گویای آن است که حداقل یکی از متغیرهای مستقل در پیش بینی متغیر وابسته (احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان) موثر بوده است.

جدول ۱۰: جدول تحلیل واریانس

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
۱ Regression	۸۷۵,۱۲۶	۷	۱۲۵,۰۱۸	۱۶,۷۵۹	.۰۰۰
Residual	۱۵۰۶,۸۵۵	۲۰۲	۷,۴۶۰		
Total	۲۳۸۱,۹۸۱	۲۰۹			

جدول ۱۱ ضرایب متغیرهای مستقل را نشان می دهد. این جدول ضرایب متغیرهای استاندارد شده و استاندارد نشده را نشان می دهد. با توجه به ستون معنی داری (Sig) ملاحظه می شود که فقط چهار متغیر (انگیزه مشارکت با پلیس، پیشگیری وضعی از جرم، حمایت پلیس از دانش آموزان و پذیرش شغل پلیس در آینده) معنی دار شده اند و

متغیرهای رضایت دانش آموزان از پلیس و احساس تعلق دانش آموزان به محل سکونت خود معنی دار نشده اند که ضریب همبستگی به دست آمده نیز گویای این مطلب است.

جدول ۱۱: ضرایب استاندارد شده و استاندارد نشده

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
۱ (Constant)	-.۶۰۳	۱,۴۵۵		-.۴۱۴	.۶۷۹
رضایتمند از پلیس	-.۱۳۲	.۱۳۰	-.۰۶۲	-۱,۰۱۹	.۳۱۰
انگیزه مشارکت	.۳۲۲	.۱۵۴	.۱۴۸	۲,۰۹۴	.۰۳۸
پیشگیری از جرم	.۶۳۴	.۱۴۲	.۲۶۳	۴,۴۶۲	.۰۰۰
حمایت	.۳۲۹	.۱۳۴	.۱۶۳	۲,۴۴۶	.۰۱۵
شغل پلیس	.۴۱۵	.۰۸۹	.۲۹۵	۴,۶۸۲	.۰۰۰
احساس تعلق	.۰۶۴	.۱۲۰	.۰۳۴	.۵۳۵	.۵۹۳

با توجه به ضرایب (Beta) معادله خط رگرسیونی عبارتست از:

$$y = /148(Angizeh) + /263(Pishgiri) + /163(Hemayat) + /295(Shoghl)$$

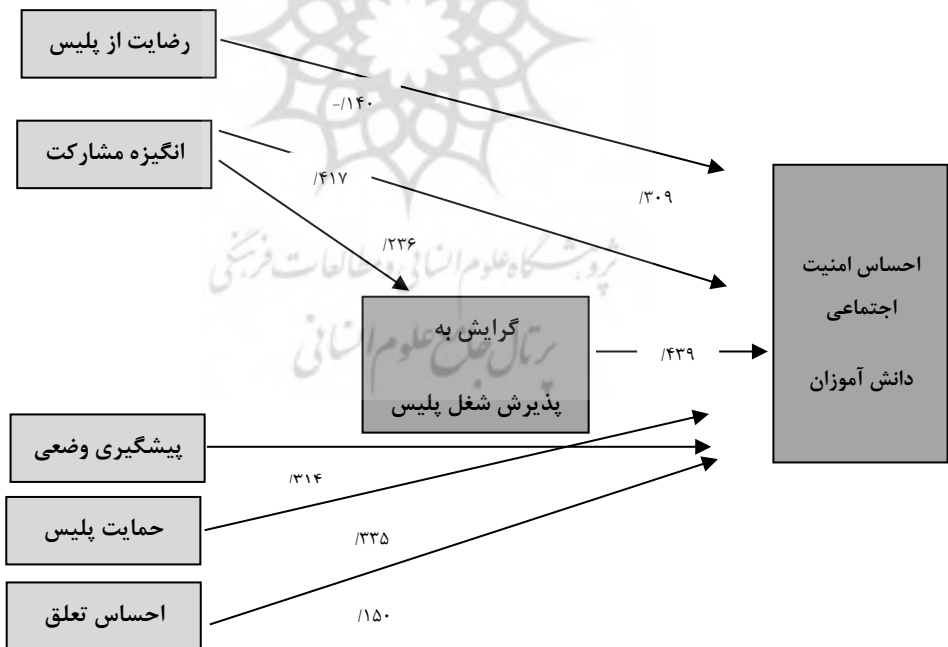
و با توجه به ضرایب (B) معادله رگرسیون عبارتست از:

$$y = /322(Angizeh) + /634(Pishgiri) + /329(Hemayat) + /415(Shogh) + (-/603)$$

مدل تحلیل مسیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان

پس از بررسی های موضوعی در باره احساس امنیت اجتماعی و عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان و همچنین تحلیل های آماری در سطح همبستگی و مدل های رگرسیونی، جهت سنجش میزان اثر مستقیم و غیر مستقیم هر کدام از عوامل بر

احساس امنیت دانش آموزان، یک مدل تجربی تحلیل مسیر، طراحی گردید. در ادامه مدل تجربی تحلیل مسیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان شرح داده خواهد شد. برای انجام تحلیل مسیر بین متغیرهای مستقل و وابسته (احساس امنیت اجتماعی) رگرسیون گرفتیم. همان گونه که در جدول ۱۱ ملاحظه می شود تنها پنج متغیر معنی دار بودند. بین متغیرهای انگیزه مشارکت با پلیس، پیشگیری وضعی از جرم، احترام دانش آموزان به پلیس، حمایت پلیس از دانش آموزان و پذیرش شغل پلیس با توجه به جدول ۱ و معنی دار بودن آنها متغیرهایی که معنی دار نبودند حذف شدند. در مرحله بعد بین متغیرهایی که معنی دار بودند متغیری را که بیشترین بتا (Beta) را داشت به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفتیم، یعنی متغیر گرایش به پذیرش شغل پلیس و عملیات را ادامه دادیم، تا به متغیرهای بیرونی رسیدیم. با انجام عملیات فوق مدل تحلیل مسیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان به صورت زیر به دست آمد.

نمودار ۲: نمودار مسیر احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان

از ملاک هایی را که برای برازندگی مدل فوق به کار گرفته شده است، شاخص R Squared می باشد، همان گونه که نتایج نشان می دهد ۵۶/۴ درصد از تغییرات مربوط به احساس امنیت دانش آموزان با متغیرهای رضایت از پلیس، انگیزه مشارکت، پیشگیری از جرم، حمایت پلیس و پذیرش شغل پلیس توضیح داده می شود و بقیه تغییرات مربوط به احساس امنیت اجتماعی افراد با متغیرهای خارج از این تحقیق توضیح داده می شوند. چنانچه R Squared بالاتر از ۵۰ درصد باشد، ملاک خوبی است و برازش ضعیفی نمی باشد.

بحث و نتیجه گیری

همان گونه که نتایج تحقیق نشان داده است انگیزه های دانش آموزان برای مشارکت با پلیس می تواند عامل مهمی در احساس امنیت اجتماعی آنان باشد. بدین صورت که هر اندازه دانش آموزان برای پیامدها و تاثیراتی که مشارکت با پلیس برای آنان به همراه دارد ارزش قایل باشند به همان اندازه احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهد داشت. عامل پیشگیری وضعی از جرم نیز از عوامل موثر در افزایش احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان به شمار می آید لذا می توان نتیجه گرفت که هر اندازه که دانش آموزان اقدامات پیشگیرانه ای در جهت جلوگیری از ارتکاب به جرم انجام دهند به همان میزان آنان احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهند داشت.

نتایج همچنین نشان داده است که هر اندازه نیروی انتظامی از دانش آموزان حمایت نماید به همان میزان نیز آنان احساس امنیت بیشتری خواهند داشت بنابراین لازم است تا نیروی انتظامی برنامه های بیشتری در جهت حمایت از دانش آموزان در مقابله با تهدیدات اجتماعی تدارک ببیند. پذیرش شغل پلیس نیز رابطه قوی با میزان احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان نشان داد. همانگونه که از نتایج بر می آید پذیرش شغل پلیس و حمایت خانواده از فرزندان جهت پذیرش شغل پلیس موجب خواهد شد تا دانش آموزان احساس امنیت اجتماعی بیشتری داشته باشند چرا که دانش آموزان در این صورت خود را به عنوان

عنصری موثر در حفظ، ایجاد و گسترش امنیت اجتماعی تلقی نموده و از این طریق احساس امنیت بیشتری خواهند داشت.

پیشنهادات تحقیق

با توجه به آنچه گفته شد، توصیه ها و پیشنهادهای زیر به منظور ارتقای احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان قابل عرضه است. پیشنهادات ارائه شده با توجه به نتایج به دست آمده از تحقیق به شرح زیر است:

۱. با توجه به نتایج به دست آمده از تاثیر متغیر رضایتمندی بر احساس امنیت اجتماعی لازم است نیروی انتظامی به ارزیابی رضایت دانش آموزان و انجام نظرسنجی های مستمر جهت پی گیری این امر توجه مستمر داشته باشد علاوه بر این به نظر می رسد، معیارهای کیفیت خدمات در نظر دانش آموزان متفاوت باشد، لذا پیشنهاد می شود برای تعیین شاخص های هر کدام تحقیقات جداگانه ای انجام شود. علاوه بر این لازم است ماموران نیروی انتظامی با دانش آموزان برخوردی مودبانه داشته و در ارائه خدمات به شهروندان جانب عدالت را رعایت کنند تا از این طریق دانش آموزان احساس امنیت اجتماعی بیشتری داشته باشند.

۲. با توجه به نتایج به دست آمده از تاثیر متغیر انگیزه های مشارکتی دانش آموزان با پلیس لازم است پلیس با تدارک برنامه ها و دوره های آموزشی در مدارس کل کشور دانش آموزان را با پیامدها و تاثیراتی که مشارکت با پلیس به همراه دارد آشنا سازند. چرا که همکاری دانش آموزان با پلیس و سهم نمودن آنان در فعالیت های مربوط به برقراری نظم و امنیت اجتماعی موجب گردیده تا ضمن ارتقای امنیت اجتماعی آنان احساس امنیت اجتماعی بیشتری داشته باشند.

۳. با توجه به نتایج به دست آمده از تاثیر متغیر پیشگیری از جرم لازم است نیروی انتظامی دانش آموزان را با اهمیت این نوع پیشگیری ها و روش های آن آشنا سازد، چرا که انجام اقدامات پیشگیرانه موجب ایجاد و ارتقای احساس امنیت اجتماعی می گردد.

۴. با توجه به نتایج به دست آمده از تاثیر متغیر حمایت پلیس از دانش آموزان بر احساس امنیت اجتماعی آنان لازم است پلیس زمینه های حمایتی خود را از افراد به ویژه دانش آموزان مشخص نموده تا آنان از این زمینه ها اطلاع یابند. علاوه بر این لازم است نیروی انتظامی با همکاری صدا و سیما برنامه هایی تهیه نماید که در آن تعامل میان دانش آموزان و پلیس و حمایت نیروی انتظامی از دانش آموزان در مقابله با تهدیدات اجتماعی نمایش داده شود.

۵. با توجه به نتایج به دست آمده از تاثیر متغیر میزان گرایش دانش آموزان به پذیرش شغل پلیس بر احساس امنیت اجتماعی آنان لازم است پلیس دانش آموزان را طی برنامه هایی با مشاغل ویژه پلیس آشنا سازد. شکی نیست هر اندازه دانش آموزان گرایش بیشتری به پذیرش مشاغل پلیسی داشته باشند به همان میزان احساس امنیت اجتماعی بیشتری خواهند داشت چرا که آنان خود را در نقش پلیس قرار داده و این به نوبه خود باعث می شود تا احساس امنیت اجتماعی بیشتری داشته باشند.

۶. پیشنهاد می شود تحقیق فوق روی دانش آموزان سایر استان های کشور و همچنین دانش آموزان دختر (به همراه سایر متغیرهای دیگری چون هوش اجتماعی، فرهنگی، هیجانی، باورها و اعتقادات مذهبی و سایر متغیرهای موثر دیگر) نیز اجرا شود تا بتوان مدل جامعی برای احساس امنیت اجتماعی دانش آموزان کل کشور ارایه داد.

فهرست منابع

- اسماعیلی، عطاء(۱۳۸۶). بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی زنان شهر مشهد و عوامل موثر بر آن. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد.
- افتخاری، علی اصغر(۱۳۸۲). مراحل بنیادین اندیشه در مطالعات امنیتی. فصل نامه مطالعات راهبردی: شماره ۱۹.

- باباخانی، فرهاد (۱۳۸۹). بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت با تاکید بر نقش پلیس. فصل نامه علمی- پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی. معاونت اجتماعی ناجا. شماره دوازدهم: ۱۹۹-۱۸۳.
- بیات، بهرام (۱۳۸۸). بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت شهروندان تهرانی. فصل نامه انتظام اجتماعی. سال اول، شماره ۱: ۵۶-۳۱.
- خدامرادی، فریده (۱۳۸۷). عوامل موثر بر احساس امنیت شهروندان: فصل نامه پلیس پایتخت. فرماندهی انتظامی تهران. سال اول؛ شماره: ۲ و ۳: ۳۰-۱۳.
- دفتر تحقیقات کاربردی نیروی انتظامی استان لرستان (۱۳۸۹). مآخذشناسی حوزه مطالعاتی احساس امنیت، نظم و امنیت. فرماندهی انتظامی استان لرستان. دفتر تحقیقات کاربردی نیروی انتظامی استان لرستان.
- ربیعی، (۱۳۸۳). بررسی عوامل موثر بر میزان احساس امنیت با تاکید بر سرمایه اجتماعی. پایان نامه کارشناسی ارشد. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
- روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش (۱۳۸۹). آمار دانش آموزی کشور. معاونت طرح و برنامه.
- سام آرام، عزت الله (۱۳۸۸). بررسی رابطه سلامت و امنیت اجتماعی با تاکید بر رهیافت پلیس محور. فصل نامه انتظام اجتماعی. سال اول، شماره ۱: ۲۹-۹.
- کرامتی، مهدی (۱۳۸۳). بررسی میزان احساس امنیت در بین حاشیه نشینان شهرستان های استان تهران. اداره مطالعات اجتماعی، مرکز افکارسنجی ناجا.
- کرامتی، مهدی (۱۳۸۵). بررسی میزان احساس امنیت در شهروندان کشور. فصل نامه مطالعات امنیت اجتماعی. سال دوم، شماره ۶ و ۷: ۱۷۶-۱۴۹.
- گلزاری، محمود (۱۳۸۵). تبیین روانشناختی امنیت (امنیت از دیدگاه روانشناختی). مجموعه مقالات همایش بررسی نقش روانشناسی، مشاوره و مددکاری اجتماعی در تامین و توسعه امنیت روانی- اجتماعی. شماره: ۱: ۱۱۰-۸۵.

- لاندین، رابرت ویلیام (۱۳۷۸). نظریه ها و نظام های روانشناسی. ترجمه یحیی سید محمدی. موسسه نشر ویرایش.
- ماهر، علی (۱۳۸۴). بررسی رابطه فقر و سلامت در ایران. فصل نامه رفاه اجتماعی. سال پنجم، شماره ۱۸.
- مرادی پردنجانی، حجت الله (۱۳۹۰). برآورد میزان مشارکت دانش آموزان استان چ و ب با نیروی انتظامی و ارایه مدلی برای آن. طرح پژوهشی، دفتر تحقیقات کاربردی نیروی انتظامی استان چهارمحال و بختیاری.
- هومن، حیدر علی (۱۳۸۴). مدل یابی معادلات ساختاری. تهران: انتشارات سمت.

